

@zwnne

AVG & UAVG: inleiding, toepassing en werking van de privacywet

Gerrit-Jan Zwenne Utrecht 2 oktober 2018

vandaag

achtergrond en context

- privacy en de privacywet

de spelers

- de betrokkene
- de verwerkingsverantwoordelijke
- de verwerker
- de autoriteit persoonsgegevens
- de functionaris gegevensbescherming

het speelveld

- de geheel of gedeeltelijk geautomatiseerde verwerking persoonsgegevens en het bestand
- persoonlijk of huishoudelijk en journalistiek, literair of academisch
- territoriale werking

en de spelregels

- verwerkingsgrondslagen
- doelbinding en bewaren
- bijzondere gegevens en bsn
- informatieplichten en rechten van betrokkenen
- enz.

ACHTERGROND EN CONTEXT

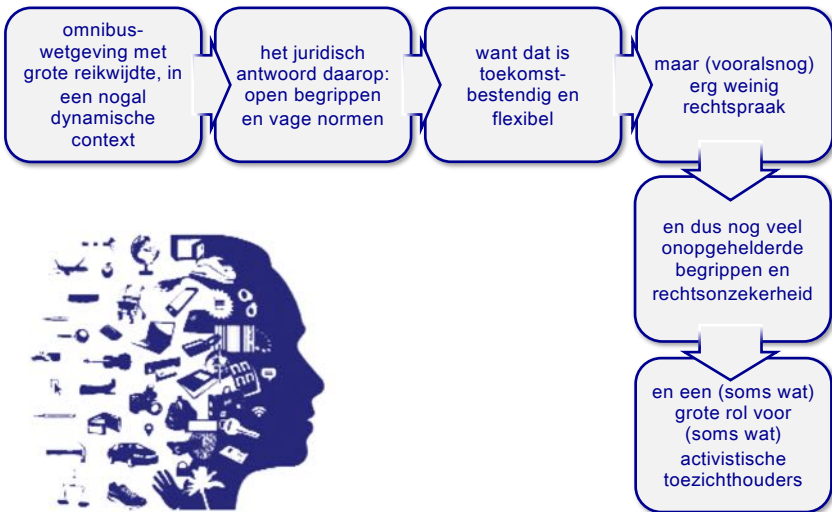
privacy...

lichamelijke integriteit
drugstest, cavity search

territoriale privacy
zoals het huisrecht

communicatiegeheim
denk aan: telex-, brief- en telefoongeheim

informatieprivacy
aanspraken van individu m.b.t. informatie die op hem of haar betrekking heeft

administratieve geldboeten tot 20.000.000 EUR of, voor een onderneming, tot 4 % van de totale wereldwijde jaaronzet in het voorgaande boekjaar

art. 83.3
AVG

Kamerstukken II
2017/18, 34851, p.
51

**Gegevens van 174.000 nrc.nl
Nederlanders op straat door
datalek bij Uber**

#Nieuwsoverzicht 12 november 2017
Bij het grootste datalek ooit kwamen er vorige maand een half miljard records van de Nederlandse burgers in handen van Uber. Het gaat om namen, e-mailadressen en telefoonnummers. Het was geen gelekte database, maar een lijst met de persoonsgegevens van 174.000 Nederlanders die Uber had verzameld, onder andere voor de mobiele app. Uber heeft de gegevens inmiddels had verwijderd, maar de Nederlandse Staat heeft Uber de gegevens teruggevoerd. Het gaat om de Nederlandse Uber-gebruikers. Het is niet bekend of Uber de gegevens heeft gedeeld met andere partijen. Het is niet bekend of Uber de gegevens heeft gebruikt voor andere doeleinden. Het is niet bekend of Uber de gegevens heeft gebruikt voor andere doeleinden. Het is niet bekend of Uber de gegevens heeft gebruikt voor andere doeleinden.

*Als er sprake is van **open normen** zal er van een toezichthoudend bestuursorgaan in beginsel worden gevraagd om helderheid te verschaffen over hetgeen van de ondertoezichtgestelden precies wordt verwacht in het specifieke geval voordat het opleggen van een punitieve sanctie aan de orde kan zijn. Het **lex-certaina** beginsel staat aan punitief optreden dan al snel in de weg.*

*Als het voor een verwerkingsverantwoordelijke in redelijkheid **niet helder** is wat van hem **concreet** wordt verwacht, zal het **rauwelijks** opleggen van een (hoge) bestuurlijke boete de rechterlijke toets niet kunnen doorstaan.*

meer privacywetten

“beleidsneutrale implementatie”

Grondwet, EVM

- privacy, communicatiegeheim
- beperking nodig in een democratische samenleving

Telecomwet

- verkeers- en locatiegegevens, spyware en 'cookies', spam e telemarketing

**Uitvoeringswet
AVG &
Aanpassingswet
AVG**

**AWR, Awb, Wbrp,
Wpg, WGBO, Wob,
WvSr, WvSv enz.**

- Wetsvoorstel Uitvoeringswet AVG *Kamerstukken II 2017/18, 34851, nrs. 1-23; Kamerstukken I 2017/18, A-E, Stb. 2018, 144*
- Wetsvoorstel Aanpassingswet AVG *Kamerstukken II 2017/18 34393, nrs 1-4*
- Wetsvoorstel Wijz. Wpg en Wjsg i.v.m. AVG *Kamerstukken II 2017/18, 34889, nrs. 1-6*

binnenkort

PSD2

rekeninginformatiediensten

EIDAS-verordening

- authenticatievereisten

e-PrivacyVerordening

- cookies en cookiemuren
- telecomgegevens
- enz

- *dashboards, cash management*
- *geïntegreerde boekhoudpakketten*
- *innovatieve loyaltyprogramma's*
- *credit management*
- *schuldhulpverlening (...?)*
- *etc.*

artikel 23 AVG

1. De reikwijdte van de verplichtingen en rechten als bedoeld in de artikelen 12 tot en met 22 en artikel 34, alsmede in artikel 5 kan, voor zover de bepalingen van ~~die dat~~ artikelen overeenstemmen met de rechten en verplichtingen als bedoeld in de artikelen 12 tot en met 20, kan worden beperkt door middel van Unierechtelijke of lidstaatrechtelijke bepalingen die op de verwerkingsverantwoordelijke of de verwerker van toepassing zijn ...

Council of the European Union
 Interinstitutional File: 2012/0011 (COD)
BILAGE
RECTIFICATIE
 van Verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG (algemene verordening gegevensbescherming)
 (Publicatieblad van de Europese Unie L 119 van 4 mei 2016)
 Bladzijde 2, overweging 9, tweede zin:
 in plaats van:
 "De lidstaten bieden op het vlak van verwerking van persoonsgegevens uiteenlopende niveaus van bescherming van de rechten en vrijheden van natuurlijke personen, met name de bescherming van persoonsgegevens, wat het vrije verkeer van persoonsgegevens binnen de Unie in de weg kan staan."
 lezen:
 "De lidstaten bieden op het vlak van verwerking van persoonsgegevens uiteenlopende niveaus van bescherming van de rechten en vrijheden van natuurlijke personen, met name de bescherming van persoonsgegevens, wat het vrije verkeer van persoonsgegevens binnen de Unie in de weg kan staan."
 Bladzijde 3, overweging 15, derde zin:
 in plaats van:
 "Dossiers of een verzameling dossiers en de omliggende gegevens, mogen niet onder het toepassingsgebied van deze Verordening vallen."
 lezen:
 "Dossiers of een verzameling dossiers en de omliggende gegevens, mogen niet onder het toepassingsgebied van deze Verordening vallen."
 808/18
BILAGE
 data.consilium.europa.eu/doc/document/S

Zwenne
 @Zwenne
 De voor Nederlandse taalversie relevante correcties beginnen op p. 232 en lopen tot p. 257(!) En nog heb ik de indruk dat men nogal wat fouten over het hoofd heeft gezien (bijv. overw. 84; art. 23.1, enz.)
 data.consilium.europa.eu/doc/document/S

praktisch

<http://bit.ly/AVG-taalversies>
 vergelijk (naar keuze) drie verschillende taalversies van de AVG
www.privacy-regulation.eu
 artikelen met relevante overwegingen, in alle taalversies

betrokkenen, verwerkingsverantwoordelijken, verwerker,
functionaris en autoriteit persoonsgegevens

DE SPELERS

de spelers

betrokkene <ul style="list-style-type: none">• <i>degene op wie de gegevens betrekking hebben</i>• <i>natuurlijke persoon</i>	<i>data subject</i>
verwerkingsverantwoordelijke <ul style="list-style-type: none">• <i>heeft zeggenschap over doel en wijze van verwerking</i>• <i>natuurlijk persoon of rechtspersoon, of bestuursorgaan</i>	<i>controller</i>
verwerker <ul style="list-style-type: none">• <i>bewerkt gegevens t.b.v. verantwoordelijke zonder aan zijn of haar rechtstreeks gezag te zijn onderworpen</i>	<i>processor</i>
AP <ul style="list-style-type: none">• <i>Autoriteit persoonsgegevens</i>	<i>data protection authority</i>
FG <ul style="list-style-type: none">• <i>functionaris voor de gegevensbescherming</i>	<i>data protection officer (DPO)</i>

«verwerkingsverantwoordelijke»

- de natuurlijke persoon, rechtspersoon, bestuursorgaan, of ieder ander
- die/dat [...] alleen of tezamen met anderen
- het doel en middelen van de verwerking vaststeit

dus (meestal) niet: CeO Eelco Blok, de Haagse burgemeester Pauline Krikke enz.

gezamenlijke verantwoordelijkheid

hoe gedetailleerd omschreven?

*art. 1(d) Wbp,
art. 4(7) AVG*

waarom vindt de verwerking plaats? en wie heeft deze geïnitieerd?

Oftewel: wie gaat erover...?

wie heeft zeggenschap..?

wie gaat over de bewaartermijnen of beveiligingsniveau?

wie beslist over outsourcing of programmatuur?

en wie over inzage- en verwijder- of vergeetverzoeken?

met wie sluiten de betrokkenen een overeenkomst?

wie moet er melden in geval van een datalek?

aan de hand van algemeen in het maatschappelijk verkeer geldende maatstaven moeten worden gezien aan welke natuurlijke persoon, rechtspersoon of bestuursorgaan de betreffende verwerking moet worden toegerekend

binnen de overheid zullen als verantwoordelijke te kwalificeren zijn: de afzonderlijke ministers op rijksniveau, het college van gedeputeerde staten en de commissaris van de Koningin op provinciaal niveau en het college van B&W en de burgemeester op gemeentelijk niveau (MvT)

*Kamerstukken II 1997/98,
25892, nr. 3, p. 57*

«verwerker»

- degene die ten behoeve van de verantwoordelijke persoonsgegevens verwerkt,
- zonder aan zijn rechtstreeks gezag te zijn onderworpen

art. 1(e) Wbp,
art. 4(8) AVG

en onder de verantwoordelijkheid van de verantwoordelijke

dus geen interne ICT-afdeling, werknemer of iemand anders die deel uitmaakt van de organisatie van de verantwoordelijke

De bewerker is allereerst een buiten de organisatie van de verantwoordelijke staande persoon of instelling.

[D]e bewerker [...] neemt geen beslissingen over het gebruik van de gegevens, de verstrekking aan derden en andere ontvangers, de duur van de opslag van de gegevens etc.”

Niettegenstaande SWIFT zichzelf als een gegevensverwerker voorstelt en de onderneming in het verleden, afgaande op sommige feiten, in sommige gevallen als gegevensverwerker voor de financiële sector is opgetreden, is de Groep rekening houdende met de daadwerkelijke handelingsruimte van SWIFT in de hierboven beschreven situaties van oordeel dat SWIFT een voor de verwerking verantwoordelijke is

verwerkersovereenkomst

- onderwerp en duur, aard en doel, van verwerking, soort persoonsgegevens, categorieën van betrokkenen, rechten en verplichtingen van verwerkingsverantwoordelijke;*
- instructiebevoegdheid verwerkingsverantwoordelijke (schriftelijk)*
- vertrouwelijkheid en beveiliging, vereisten m.b.t. sub-verwerkers*
- medewerking t.b.v. voldoen aan rechten van betrokkenen*
- accountability & audits*

de functionaris

functionaris voor de
gegevensbescherming of
"FG"

verplicht voor

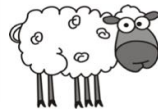
- overheden
- regelmatige en stelselmatige observatie op grote schaal
- grootschalige verwerking van bijzondere gegevens

taken:

- informeren en adviseren over AVG-verplichtingen
- toezicht houden op de naleving van die verplichtingen
- adviseren over DPIA's
- contact onderhouden met Ap
- samenwerken met Ap

vereisten:

- professionele kwaliteiten en, in het bijzonder, zijn (haar) deskundigheid op het gebied van de wetgeving en praktijk inzake gegevensbescherming
- vermogen om zijn (haar) taken te vervullen

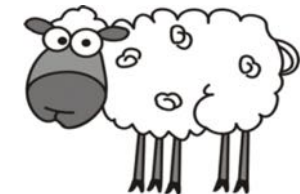
DPO must be in a position to efficiently communicate with data subjects and cooperate with the supervisory authorities

This also means that this communication must take place in the **language or languages** used by the supervisory authorities and the data subjects concerned.

should have expertise in national and European data protection laws and practices and an in-depth understanding of the GDPR

knowledge of the business sector and of the organisation of the controller is **useful**.

should also have sufficient understanding of the processing operations carried out, as well as the information systems, and data security and data protection needs of the controller.

Duthler Academy

ing FG is een tweejarige opleiding op post-hbo niveau. Voor een groot deel kan deze in
 volgd omdat de modules in een e-learning omgeving worden aangeboden. Klassikale
 in keer per maand bijgewoond. Het is niet vrijblijvend. Elke module wordt afgesloten m
 lie met goed gevolg moet worden afgelegd. Na in drie modules examen te hebben ged
 opgenomen als aspirant FG in het FG register. Daarmee ben je ivers verbonden met
 it je zien dat je basiskennis hebt. De organisatie waarvoor je FG bent, heeft daar ook w
 iciliteerd met een Privacy Seal. Met een Privacy Seal laat een organisatie niet alleen zie
 icherming serieus neemt en transparant is over haar volwassenheidsniveau. Zijn laat o

IR De premium beroeps-certificering voor Privacy Professionals (PO, FG)

voor de gevestigde Data Protection Officer ontwikkeld. Met de titel CDPO laat u zien dat
 kundig en professioneel Data Protection Officer bent. Inclusief diepgaande kennis van privacywet

*kwaliteitswaarborg,
 slimme marketing
 of misleiding...?*

TODAY'S SPECIALS

Buy one fish sandwich for the price of two and receive a second fish sandwich

ABSOLUTELY FREE!!

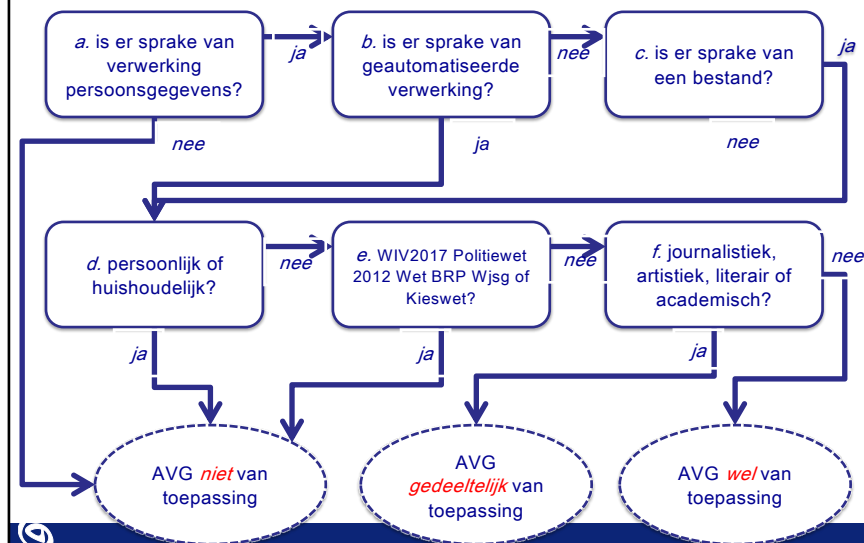
binnenkort
 VPR-A

verwerking van persoonsgegevens, bestand, artistiek, literair
journalistiek (en academisch), territoriale werking

HET SPEELVELD

toepassing (excl. territoriale werking)

de privacywet is van toepassing op

- de geheel of gedeeltelijk geautomatiseerd verwerkingen
- en soms ook op niet geautomatiseerde (handmatige) verwerkingen

"bestand"

verwerking van persoonsgegevens

persoonsgegevens
gegevens betreffende een geïdentificeerde of identificeerbare natuurlijke persoon

kost het een onevenredige inspanning om aan de hand van het gegeven de desbetreffende natuurlijke persoon te identificeren..?

verwerking
elke handeling m.b.t. persoonsgegevens

o.a. verzamelen, vastleggen, ordenen, bewaren, bijwerken, wijzigen, opvragen, raadplegen, gebruiken, verstrekken door middel van doorzending, verspreiding of enige andere vorm van terbeschikking stelling, samenbrengen, met elkaar in verband brengen, alsmede het afschermen, uitwissen of vernietigen van gegevens (enzovoorts)

BSN en sofi-nr

info@bedrijfsnaam.nl

cookies, device fingerprints

IP-adres

@zwne

postcode huisnr.

vof, zzp-er, eenmanszaak

+31(6)2251 8337

070 3538800

Breyer

[E]en dynamisch IP-adres dat door een aanbieder van onlinemediadiensten wordt geregistreerd telkens als een persoon een website bezoekt die door deze aanbieder toegankelijk wordt gemaakt voor het publiek, ten aanzien van die aanbieder [vormt] een persoonsgegeven [...], wanneer hij beschikt over wettige middelen waarmee hij de betrokken persoon kan identificeren aan de hand van extra informatie die bij de internetprovider van deze persoon berust.

HJEU 19 oktober
2016 C-582/14

ISP

extra informatie vereist
voor identificatie

wettige
middelen..?

website

dynamisch IP-adres

Probleemloos op pad: Minder Hinder App

Reizigers via hun smartphone, pc of tablet informeren over verkeershinder door wegwerkzaamheden én betere routealternatieven aanbieden. De Minder Hinder App is een mooi voorbeeld van de mogelijkheden van dynamisch verkeersmanagement. De app heeft inmiddels zijn meerwaarde bewezen in verschillende steden.

De basis voor de informatie komt uit een verkeersmanagementsysteem, zoals Vialis dat aan bijvoorbeeld de gemeente Zwolle leverde. Dit systeem wint informatie in uit verkeersregelinstanties van de gemeente, provincie en Rijkswaterstaat. Daarnaast verzamelt het reistijdinformatie via bluetooth. Actuele parkeerinformatie komt rechtstreeks vanuit het parkeerverwijssysteem van de gemeente.

Met de Minder Hinder App ziet de reiziger op zijn scherm via rode en groene lijnen realtime waar de doorstroming in de gemeente het beste is. Zo kan deze zijn reis beter plannen. Wil iemand bijvoorbeeld met de auto naar het centrum, dan kan deze via de app zien hoe vol de parkeergarage daar is, welke route hij het beste kan nemen en of er verkeershinder onderweg is. Bovendien kan de reiziger via de app, dankzij een verbinding met verschillende webcams, live zien hoe de situatie op de weg is bij bepaalde wegwerkzaamheden.

Bluetrace
DATA FOR BETTER INSIGHTS

Rapport oktober 2015, p. 29

Identificatie kan ook plaatsvinden zonder dat de naam van de persoon wordt achterhaald. Vereist is slechts dat de gegevens ervoor zorgen dat een bepaald persoon kan worden onderscheiden van anderen. In de opinie van de Artikel 29-werkgroep over het begrip persoonsgegevens is hierover opgemerkt ...

Uit het Breyer-arrest van het EU HvJ blijkt dat IP-adressen aangemerkt moeten worden als indirect identificerende persoonsgegevens, omdat de websitehouder en andere derde partijen in staat worden geacht om de identiteit van betrokkenen te achterhalen zolang de ISP nog over de identificerende gegevens beschikt van de gebruiker en er juridische mogelijkheden bestaan om ...

Windows 10

Rapport oktober 2017, p. 99

kenteken

Hof A'dam
ECLI:NL:GHAMS:2016:
146

Uitgaande van de definitie van artikel 1, onderdeel a, Wbp vormt een kentekengegeven voor de heffingsambtenaar in beginsel wel een persoonsgegeven, omdat hij via Cition de beschikking krijgt over onversleutelde kentekengegevens van voertuigen die binnen de Gemeente Amsterdam geparkeerd zijn en die door hem, na gegevensverstrekking door de RDW, aan een natuurlijk persoon kunnen worden gerelateerd.

nationaal wanbetalersregister

Vzr Rb A'dam 12 september
2014
ECLI:NL:RBAMS:2014:5938

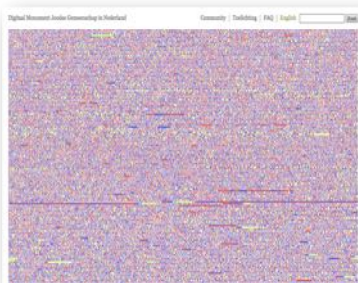
[D]e naam en het kvk-nummer van [eiser] [kan] als de verwerking van persoonsgegevens [...] worden aangemerkt. [...] Met de (handels)naam en het kvk-nummer van de onderneming van [eiser] kan immers de voor- en achternaam van [eiser] eenvoudig worden achterhaald.

overledenen

“De Wbp is slechts van toepassing op gegevens die betrekking hebben op identificeerbare natuurlijke personen die nog in leven zijn. Een identificeerbare persoon is blijkens de wetgeschiedenis een persoon wiens identiteit zonder onevenredige inspanning kan worden vastgesteld. Uit de enkele vermelding "overlevend kind" uit het gezin van haar wel op de website te vermelden vader kan haast onmogelijk -laat staan zonder onevenredige inspanning- worden afgeleid dat eiseres de dochter is van die in 1942 in Auschwitz vermoorde vader. Eiseres is dan ook geen identificeerbare persoon in de zin van de Wbp.

Vzr A'dam 11
december 2003 L/JN
AN9893

handmatige verwerking ('bestand')

- gestructureerd geheel van persoonsgegevens
- dat volgens bepaalde criteria toegankelijk is

ongeacht of dit geheel van gegevens gecentraliseerd is of verspreid is op een functioneel of geografisch bepaalde wijze

onderlinge samenhang

- *gemeenschappelijke bestemming of verzameling die in de praktijk als een geheel worden beschouwd, of*
- *vooraf aangebrachte structuur van de verzameling of raadpleeg-methodiek die samenhang brengt*

Art. 1(c)
Wbp

Art. 4(6)
AVG

[er wordt terecht onderscheid gemaakt tussen] **enerzijds** de verzameling dossiers van alle in het ziekenhuis van de Stichting werkzame medisch specialisten [...] die alle bij elkaar in een **dossierkast** worden bewaard en welke tezamen een bestand vormen als bedoeld in art. 1, onder c, Wbp en

anderzijds het dossier "[verzoeker]", dat noch feitelijk noch naar de aard van de inhoud deel uitmaakt van dat bestand noch is bestemd om in dat bestand te worden opgenomen;

niet alleen wordt het dossier "[verzoeker]" **afzonderlijk** bewaard en is het alleen voor [betrokkene 2], de directeur van de Stichting, toegankelijk, ook bevat dit dossier geheel andere gegevens (over het functioneren van [verzoeker]) dan het bestand van de dossiers van de medisch specialisten.

HR 3 juni 2005
LJN AT 109

analoge geluidsopnamen

Dexia [bewaart] de opnamen met het oog op haar procespositie en de banden waarop de telefoongesprekken met [verweerder] voorkomen, [zijn] reeds ontsloten door Dexia, aangezien Dexia op het overzicht van 11 mei 2005 de data en exacte tijdstippen heeft vermeld van de telefoongesprekken die zij met [verweerder] heeft gevoerd.

*Voorts geldt [...] dat een financiële instelling als Dexia, [...] verplicht is technische en organisatorische voorzieningen te treffen om opgenomen telefoongesprekken en andere persoonsgegevens betreffende de opgenomen telefoongesprekken **zodanig te kunnen traceren en reconstrueren***

HR 29 juni 2007 LJN
AZ4663 ('Dexia')

uitzonderingen

- verwerking t.b.v. persoonlijke of huishoudelijke doeleinden
- Politiewet, Wjsg, WIV2017, Wet BRP, Kieswet,

Art. 2(1) en (2) Wbp

Art. 2(1) en (2)c AVG

Overw. 18. Tot persoonlijke of huishoudelijke activiteiten kunnen behoren het voeren van correspondentie of het houden van adresbestanden, het sociaal netwerken en online-activiteiten in de context van dergelijke activiteiten.

Deze verordening geldt wel voor verwerkingsverantwoordelijken of verwerkers die de middelen verschaffen voor de verwerking van persoonsgegevens voor dergelijke persoonlijke of huishoudelijke activiteiten.

beperkte uitzondering voor verwerkingen met journalistieke, artistieke of literaire en academische doeleinden

*het gebruik van een camera-systeem, dat door een natuurlijke persoon aan zijn gezinswoning werd bevestigd met als doel de eigendom, de veiligheid en het leven van de eigenaren van het huis te beschermen, maar ook **de openbare ruimte** in beeld brengt, en waarbij video-opnames van personen met behulp van opnameapparatuur doorlopend worden vastgelegd op bijvoorbeeld een harde schijf, wordt ... niet aangemerkt als de verwerking van persoonsgegevens die in activiteiten met uitsluitend persoonlijke of huishoudelijke doeleinden wordt verricht.*

HvJEU 11 december 2014 C-212/13

territoriale werking

- i.h.k.v. activiteit van vestiging van verantwoordelijke of van verwerker in de EU (Nederland)
- aanbieden van goederen of diensten in de unie
- monitoren van gedrag van betrokkenen in de unie

1. *Wie is verantwoordelijke voor of verwerker m.b.t. de verwerking?*
2. *Heeft die verantwoordelijke of verwerker een vestiging in Nederland*
3. *Vindt de verwerking plaats in het kader van activiteiten van die vestiging?*

} NIEUW..!

Art. 4
UAVG

Art. 3(1) en
(2) AVG

verwerkingsgrondslagen, verzamel- en verwerkingsdoelen,
doelbinding, kwaliteit en beveiliging van gegevens, transparantie

DE SPELREGELS

rechtmatige verwerking

Art. 6(1) a-f
AVG.

verwerkingsgronden

- toestemming
- overeenkomst
- wettelijke plicht
- vitaal belang
- taak van algemeen belang
- gerechtvaardigd belang

doelbinding

- verdere verwerking niet onverenigbaar met verzameldoel

Art. 5(1) b
AVG.

Art. 5(1) b
AVG.

verzameldoel

- welbepaald
- gerechtvaardigd
- én uitdrukkelijk omschreven

Art. 5(1)e
AVG.

bewaren

- niet langer dan nodig voor verzameldoel

toestemming

PLEASE DO NOT
TICK THE BOX IF
YOU DO NOT WANT
TO RECEIVE OUR
DAILY OFFERS IN
YOUR INBOX

- eerst informeren
- aanvaarding algemene voorwaarden met instemmingsbepaling is onvoldoende
- intrekken 'te allen tijde' mogelijk
- jonger dan 16? dan toestemming door ouders
- vrijwillig gegeven...

Art. 4(11) en
6(1)a AVG

(32) Toestemming dient te worden gegeven door middel van een duidelijke actieve handeling, bijvoorbeeld een schriftelijke verklaring, ook met elektronische middelen, of een mondelinge verklaring, waaruit blijkt dat de betrokkene vrijelijk, specifiek geïnformeerd en ondubbelzinnig met de verwerking van zijn persoonsgegevens instemt. Hiertoe zou kunnen behoren het klikken op een vakje bij een bezoek aan een internetwebsite, het selecteren van technische instellingen voor diensten van de informatiemaatschappij of een andere verklaring of een andere handeling waaruit in dit verband duidelijk blijkt dat de betrokkene instemt met de voorgestelde verwerking van zijn persoonsgegevens. Stilzwijgen, het gebruik van reeds aangekruiste vakjes of inactiviteit mag derhalve niet als toestemming gelden. De toestemming moet gelden voor alle verwerkingsactiviteiten die hetzelfde doel of dezelfde doeleinden dienen. Indien de verwerking meerdere doeleinden heeft, moet toestemming voor elk daarvan worden verleend. Indien de betrokkene zijn toestemming moet geven na een verzoek via elektronische middelen, dient dat verzoek duidelijk en beknopt te zijn en niet onnodig storend voor het gebruik van de dienst in kwestie.

duidelijke actieve handeling – dus niet stilzwijgend!

in vrijheid gegeven...

specifiek, geïnformeerd en ondubbelzinnig

afzonderlijke toestemming voor verschillende doeleinden

op duidelijke en beknopte wijze gevraagd en niet onnodig storend

(42) Indien de verwerking plaatsvindt op grond van toestemming van de betrokkene, moet de verwerkingsverantwoordelijke kunnen aantonen dat de betrokkene toestemming heeft gegeven voor de verwerking. Met name in de context van een schriftelijke verklaring over een andere zaak dient te worden gewaarborgd dat de betrokkene zich ervan bewust is dat hij toestemming geeft en heeft. Deze toestemming reikt. In overeenstemming met Richtlijn 93/13/EEG van de Raad (10) stelt de verwerkingsverantwoordelijke vooraf een verklaring van toestemming op in een begrijpelijke en gemakkelijk toegankelijke vorm en in duidelijke en eenvoudige taal; deze verklaring mag geen oneerlijke bedingen bevatten. Opdat toestemming met kennis van zaken wordt gegeven, moet de betrokkene ten minste bekend zijn met de identiteit van de verwerkingsverantwoordelijke en de doeleinden van de verwerking van de persoonsgegevens. Toestemming mag niet worden geacht vrijelijk te zijn verleend indien de betrokkene geen echte of vrije keuze heeft of zijn toestemming niet kan weigeren of intrekken zonder nadelige gevolgen.

bewijsplicht m.b.t. toestemming

bewustheid dat toestemming is gegeven en hoever die reikt

begrijpelijk en gemakkelijk toegankelijk, duidelijke en eenvoudige taal

identiteit van de toestemmingvrager en de verwerkingsdoeleinden

'echte keuze' en weigering of intrekking kan zonder 'nadelige gevolgen'...

(43) Om ervoor te zorgen dat toestemming vrijelijk wordt verleend, mag toestemming geen geldige rechtsgrond zijn voor de verwerking van persoonsgegevens in een specifiek geval wanneer er sprake is van een duidelijke wanverhouding tussen de betrokkene en de verwerkingsverantwoordelijke, met name wanneer de verwerkingsverantwoordelijke een overheidsinstantie is, en dit het onwaarschijnlijk maakt dat de toestemming in alle omstandigheden van die specifieke situatie vrijelijk is verleend. De toestemming wordt geacht niet vrijelijk te zijn verleend indien geen afzonderlijke toestemming kan worden gegeven voor verschillende persoonsgegevensverwerkingen ondanks het feit dat dit in het individuele geval passend is, of indien de uitvoering van een overeenkomst, daaronder begrepen het verlenen van een dienst, afhankelijk is van de toestemming ondanks het feit dat dergelijke toestemming niet noodzakelijk is voor die uitvoering.

geen 'duidelijke wanverhouding' tussen toestemmingvragers en -gevers...

afzonderlijke toestemming voor verschillende gegevensverwerkingen...

bij aangaan van overeenkomst geen toestemming verlangen voor verwerkingen die niet nodig zijn voor de uitvoering van die overeenkomst...

Echter, uit art. 7(4) AVG blijkt dat er in zo een geval alleen goed moet worden onderzocht of de toestemming in vrijheid is gegeven

vitaal belang...

Bonuskaart bleek van onschatbare waarde

Gepubliceerd: 22 augustus 2003 07:56

Laatste update: 22 augustus 2003 09:40

ZAANDAM - De bonuskaart van Albert Heijn is van "onschatbare waarde" gebleken bij het terughalen van Campina-producten die in een winkel van het supermarktconcern waren verkocht, aldus een woordvoester van Albert Heijn, onderdeel van het Ahold.

"Met de klantgegevens konden we heel snel de mensen achterhalen die het product hadden gekocht", zei ze. Het ging om enkele tientallen stuks. Volgens de woordvoester bleek na onderzoek dat één van de bij de klanten opgehaalde producten ook daadwerkelijk was "gemanipuleerd".

Albert Heijn ging tot actie over toen medio juni een vrouw ziek was geworden na het eten van het betreffende product, zogenoemde verwenkwark van het merk Mona. Het was de tweede keer dat Albert Heijn "handelend" moest optreden, aldus de woordvoester.

proportionaliteit & subsidiariteit

Art. 5(1)a, 6(1)
b-AVG

*privacyinbreuk niet onevenredig
in verhouding tot belang
waarvoor gegevens worden
verwerkt*

*belang kan niet op andere,
minder belastende wijze
worden gerealiseerd*

verzamel- en verwerkingsdoelen

verzameldoel welbepaald
uitdrukkelijk omschreven
gerechtvaardigd

verdere verwerking niet
onverenigbaar

Art. 5(1)b en
6(4) AVG

- relatie verzamel- en verwerkingsdoelen
- aard van de gegevens
- gevolgen voor betrokkene
- verkregen bij betrokkene of bij derden
- passende waarborgen

bron: @despeld

ochmea Bereken uw premie

Plan	Maandelijkse premie	Kenmerk
Basis	€106,96	Keuze
Persoonlijk	€84,95	Keuze
Persoonlijk+	€62,95	Keuze

bron: hema.nl

jouw zorg moeiteloos verzekerd

jouw voordeel bij HEMA

- 10% korting op bijna het gehele HEMA assortiment
- basispremie vanaf 73,- per maand
- gevoen naar jouw eigen huisarts en apotheek

Bereken nu jouw premie

verwerkingsverbod voor «bijzondere gegevens»

- levensovertuiging of godsdienst
- politieke gezindheid
- lidmaatschap vakbond
- ras, etniciteit
- seksuele leven
- gezondheid
- biometrische ID-gegevens
- genetische gegevens

Art. 9 AVG

Art. 22-31 UAVG

NIEUW..!

- strafrechtelijke gegevens

verwerking bijzondere gegevens verboden, tenzij...

- specifieke uitzonderingen: door bepaalde verwerkers en voor bepaalde doeleinden
- algemene uitzonderingen: met uitdrukkelijke toestemming, duidelijke openbaar gemaakt door betrokkene, (enz.), enz...

Art. 10 AVG

Art. 32-33 UAVG

rasgegevens: verwerking mag

Art. 25
UAVG

- voorzover onvermijdelijk ter identificatie
- voorzover nodig i.v.m. positieve discriminatie
 - alleen gegevens betreffende geboorteland van de betrokkene, van diens ouders of grootouders,
 - dan wel andere, bij wet vastgestelde criteria

herkenbare foto's op
intranetsmoelenboek
of sociale netwerken
videocameratoezicht

doel onderscheid maken...

Alléén als een verantwoordelijke foto's of ander beeldmateriaal publiceert met het **uitdrukkelijke doel** om onderscheid te maken naar ras, is bijzondere oplettendheid geboden. In dat geval acht het CBP het een **redelijke wetstoepassing** om het beeldmateriaal aan te merken als een bijzonder persoonsgegeven.

Cbp Publicatie
persoons-
gegevens op
internet 2007

HR 23 maart
2010
ECLI:NL:HR:2
010:BK6331

" ... [onjuist is] dat in een geval [...] waarin de vordering uitdrukkelijk ook betrekking had op foto's van personen, toepassing van [art. 18 Wbp en 126nf Sv] alleen in aanmerking komt indien met de vordering is **beoogd** de desbetreffende gevoelige [ras] informatie aan die foto's te ontfemen"

echter...

Conclusie AG 16 mei 2017,
ECLI:NL:PHR:2017:547

*Een ongenueanceerde uitleg [...] zou ertoe leiden dat opnamen van beveiligingscamera's **per definitie** gevoelige gegevens bevatten, omdat uit die opnamen het ras van de afgebeelde persoon is op te maken. **Dat lijkt mij overtrokken.***

overw. 51
AVG

- de verwerking van foto's mag niet systematisch worden beschouwd als verwerking van bijzondere categorieën van persoonsgegevens
- aangezien foto's alleen onder de definitie van biometrische gegevens vallen wanneer zij worden verwerkt met behulp van bepaalde technische middelen die de unieke identificatie of authenticatie van een natuurlijke persoon mogelijk maken

Anders dan onder de Wbp [...] mag de verwerking van foto's onder de verordening niet systematisch worden beschouwd als verwerking van bijzondere persoonsgegevens, maar is die context afhankelijk.

Foto's kunnen alleen onder de definitie van biometrische gegevens vallen wanneer zij worden verwerkt met behulp van bepaalde technische middelen die de unieke identificatie of authenticatie van een natuurlijke persoon mogelijk maken (overw. 51).

transparantie en rechten van betrokkenen

rechten van betrokkenen

- inzage
- verbetering
- verzet
- vergeten worden
- gegevensoverdraagbaarheid

verplichtingen verantwoordelijken

- informeren
- voldoen aan inzageverzoeken enz.

Art. 41
UAVG

Art. 13-23
AVG

uitzonderingen (informatieplichten, rechten betrokkenen, doelbinding en datalekken)

- staatsveiligheid, gewichtige financiële en economische belangen van de staat
- voorkoming opsporing vervolging strafbare feiten
- rechten en vrijheden van derden (incl. verantwoordelijke)

	No personal data are collected beyond the minimum necessary for each specific purpose of the processing.	
	No personal data are retained beyond the minimum necessary for each specific purpose of the processing.	
	No personal data are processed for purposes other than the purposes for which they were collected.	
	No personal data are disseminated to commercial third parties.	
	No personal data are sold or rented out.	
	No personal data are retained in unencrypted form.	

inzagerecht...

- aanspraak op **een begrijpelijk overzicht** van de beschikbare persoonsgegevens
- géén recht om persoonsgegevens op verzoek te genereren of samen te stellen
- inzageverzoek behoeft in beginsel niet te worden onderbouwd, maar moet zondig wel worden **gespecificeerd**

dus niet noodzakelijk een kopie van het originele document of dossier. Of wel?

*HJEU 17 juli 2014
C141/12 en C372/12*

*Rb A'dam 29 januari 2015
ECLI:NL:RBAMS:2015:207*

*géén fishing expeditions, Hof 's-Hertogenbosch 1 februari 2018,
ECLI:NL:GSHE:2018:363*

overw. 63: als het om heel veel gegevens kan gaan mag worden verlangd dat verzoeker preciseert op welke informatie of welke verwerkingsactiviteiten het verzoek betrekking heeft.

overzicht of kopie van dossier?

1. De betrokkene heeft het recht om van de verwerkingsverantwoordelijke uitsluitend te verkrijgen over het al dan niet verwerken van hem betreffende persoonsgegevens en, wanneer dat het geval is, om inzage te verkrijgen van die persoonsgegevens

2. [...]

3. De verwerkingsverantwoordelijke verstrekt de betrokkene een kopie van de persoonsgegevens die worden verwerkt. Indien de betrokkene om bijkomende kopieën verzoekt, kan de verwerkingsverantwoordelijke op basis van de administratieve kosten een redelijke vergoeding aanrekenen.

art. 15, eerste en derde lid, AVG

rechtspraak over het vergeetrecht

rechters wegen (individuele) privacybelang af tegen (algemeen) belang bij informatievrijheid

- een **terughoudendheid**
- tot ontdekking van het verwerkingsverbod voor **bijzondere gegevens**

Hof Den Haag 23 mei 2017,
ECLI:NL:GHDHA:2017:1360

d.w.z. gezondheidsgegevens, rasgegevens, strafrechtelijke gegevens etc.

journalistieke exceptie....

beperkte uitleg: een link is geen strafrechtelijk gegeven en een beschuldiging evenmin...

verwerkingsverbod sowieso niet van toepassing op zoekmachines...

Rb A'dam 22 maart 2018
ECLI:NL:RBAMS:2018:3355

[D]e vraag rijst of [verwerkingsverbod van] artikel 16 Wbp wel onverkort van toepassing is op (exploitanten van) zoekmachines.

Een bevestigend antwoord op deze vraag heeft verstrekking gevolgen voor Google en de door haar geëxploiteerde zoekmachine. Hierdoor zou Google zonder meer gehouden zijn tot inwilliging van verwijderingsverzoeken als het onderhavige.

Daarmee zou afbreuk worden gedaan aan de belangrijke maatschappelijke functie van zoekmachine(s) om de internetgebruiker behulpzaam te zijn bij het vinden van de informatie waarnaar hij/zij op zoek is.

De vervulling van deze functie van een zoekmachine zou categorisch onmogelijk worden gemaakt voor zover het gaat om het vinden van publicaties waarin het publiek wordt ingelicht over strafrechtelijke persoonsgegevens betreffende medeburgers. Een absoluut verbod is niet goed te verenigen met het algemene belang.

Rb. A'dam 22
maart 2018
ECLI:NL:RBAMS:2
018:3355

over het AVG-vergeetrecht...

8 [...] De betrokkene heeft in een aantal gevallen het recht [...] om van de verwerkingsverantwoordelijke zonder onredelijke vertraging wissing van zijn persoonsgegevens te krijgen [...].

Uitzondering op dit recht wordt [...] onder meer gemaakt als verwerking nodig is voor het instellen, uitoefenen of onderbouwen van een rechtsvordering (onder e).

Partijen zijn het erover eens dat de lijst wordt gebruikt als mogelijk bewijsmiddel in procedures tussen de gemeente en verzoekers. Naar het oordeel van de voorzieningenrechter moet dit worden gezien als het onderbouwen van een rechtsvordering.

Dit betekent dat [...] het verzoek ook onder de AVG niet voor inwilliging in aanmerking komt.

Rb Oost-Brabant
27 juli 2018
ECLI:NL:RBOBR:2
018:3609

persoonsnummers

Art. 46
UAVG

- nummer ter identificatie van betrokkene bij wet voorgeschreven
- alléén gebruiken ter uitvoering van betreffende wet of voor doeleinden bij wet bepaald

DISCUSSIE
uitlener en inlener
aannemer en
onderaannemer

En verder...

- gegevensbeschermingseffectbeoordelingen, registerplichten etc.
- beperkingen op overdracht van gegevens buiten de EU/EER
- gedragscodes, certificering en accreditering
- profilering, geautomatiseerde besluitvorming en big data

vragen?

zwenneblog • g.j.zwenne@law.leidenuniv.nl • @zwenne